

Nr 310.

Av herr **Cederborg, Allan**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om allmän pensionsförsäkring m. m.

Uti 9 § av Kungl. Maj:ts förslag till lag om allmän pensionsförsäkring finnes stadgat, att där pensionstillägg eller del av pensions-tillägg av någon av de i paragrafen angivna orsaker icke utgår till pensionstagare, sådant tillägg eller sådan del därav skall tillfalla den kommun, till vilken pensionstagaren i fattigvårdshänseende hör.

Emellertid vill det förefalla, som skulle tillräcklig grund för ett dylikt medgivande finnas endast om och i den mån pensionstagare, varom här är fråga, kommer i behov av och tilldelas fattigvård, hvadan medgivandet bör i enlighet härmed inskränkas.

Om lagförslaget sålunda i denna del ställer sig må hända alltför gynnsamt för kommunerna, äger motsatt förhållande rum i avseende å lagförslagets 15 §. Jag syftar på bestämmelsen i denna paragraf, att de trekronorsavgifter, som av vederbörande kommun erläggas, icke må tagas i beräkning vid bestämmande av pensionsbeloppet. För att denna bestämmelse icke skall komma att verka obilligt gent emot kommunerna, bör den kompletteras med ett stagdande att, om pensionsberättigad, för vilken dylik kommunal inbetalning skett och som sålunda går förlustig större eller mindre del av den normala avgiftspensionen, kommer i behov av och tilldelas fattigvård, bidrag härtill lämnas från pensionsfonden intill det belopp, som enligt den i första stycket av lagförslagets 6 § angivna grund skulle hava i pension utgått å de av kommun erlagda beloppen, därest dessa i stället erlagts av pensionstagaren. En dylik ståndpunkt ansluter sig följdriktigt till den, åt vilken ovan i fråga om pensionstillägget givits uttryck.

Införandet av ett sådant stadgande som det närmast här ovan förordade lärer ej böra möta några betänkligheter. Av uttalanden i kommitténs och Kungl. Maj:ts motivering torde framgå, att man ej vid de ekonomiska kalkylerna tagit i beräkning de av kommuner erlagda tre-kronorsavgifterna såsom representerande något visst bidrag till kostnaderna. För den försumlige avgiftsbetalaren själf blir ställningen oförändrat densamma som enligt Kungl. Maj:ts förslag. För kommunerna blir enda skillnaden den, att den kommun, som framdeles nödgas lämna den försumlige fattigvård, äger att, där villkoren för pension enligt lagförslaget 2 § äro för handen, bekomma i bidrag från pensionsfonden vad denna fond skulle nödgats utge i avgiftspension, om de avgifter, som erlagts av kommun, i stället guldits av personerna i fråga. Här emot torde ej kunna göras någon invändning annat än möjligen den, att kommunen, som lämnar fattigvården och erhåller bidraget, måhända icke själf erlagt de kommunavgifter, som ingått, utan att dessa lämnats av en eller flera andra kommuner. Men denna invändning synes mig icke förtjäna avseende. Den kommun, som fullgör en inbetalning, äger ju söka sitt åter av den avgiftsskyldige och lär väl i många fall även få det. Och i den mån detta ej lyckas, utan en kommun fortfarande skulle hava fordran för en eller flera trekronorsavgifter, är väl denna fordran av föga betydelse gent emot vikten för den kommun, som får vederbörande pensionsberättigade på sin fattigvård, att till kostnaderna härför få det bidrag, som motsvarar nedsättningen under den normala avgiftspensionen. Ojämnheten härutinnan kommunerna emellan blir ju för övrigt säkerligen i avsevärd mån undanröjd, då man ser förhållandena över landet i dess helhet och för en längre tid framåt.

På grund av vad nu anförts tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen må för sin del besluta
dels sådan ändring av 9 § i Kungl. Maj:ts förslag till lag om allmän pensionsförsäkring, att pensions-tillägg eller del av pensionstillägg, som icke utgår till pensionstagare, må tillfalla den kommun, till vilken pensionstagaren i fattigvårdshänseende hör, allenast om och i den mån sådant kräves för att godtgöra kommunen utgifter till fattigvård för pensionstagaren;

dels ock införande på lämpligt ställe i lagen av bestämmelse, att, där pensionsberättigad, för vilken en eller flera pensionsavgifter av tre kronor blivit på grund av stadgandet i lagens 15 § erlagda av kommun, bliver tilldelad fattigvård, äger den kommun, som bekostar denna vård, att för dessa sina kostnader undfå ersättning från den i lagens 12 § omfördälda fond intill det belopp, som enligt den i 6 § första stycket angivna grund skulle i pension motsvara det eller de av kommun erlagda pensionsavgiftsbeloppen.

Stockholm den 14 april 1913.

Allan Cederborg.

Nr 311.

Av herr **Bärg, J. A.**, i *Katrineholm*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om allmän pensionsförsäkring m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 126 med förslag till lag om allmän pensionsförsäkring föreslås i § 7 bland annat, »att årliga värdet av bostad ej må uppskattas till lägre belopp, än 50 kronor».

Då det särskilt med hänsyn till landsbygden, fabriks- och bruksamhällen och dylika platser, säkert finnes en mängd ålderstigna eller invalider åt vilka upplåtits fri bostad i någon fallfärdig koja i skogen eller i en utdömd arbetarebarack, vars årliga värde visst icke rimligen kan uppskattas till 50 kronor, förefaller denna bestämmelse åtskilligt oriktig. Icke så sällan skall man i dylika ytterst undermåliga bostäder om ett enda rum finna två à tre, ja kanske fyra pensions- eller understödsberättigade inhysta. En dylik bostadsförmån skulle således i vissa fall kunna anses betinga ett sammanlagt årligt värde av ända till 200 kronor och avdrag å pensionstilläggen ske med hälften av denna summa för ett enda sådant kyffe.